

A PROJEKT BEMUTATÁSA

DR. KOISS RÓBERT

SZAKMAI VEZETŐ

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TÁMOP 6.1.3.A-13/1-2013-0001

Pilot jellegű szűrőprogramok (védőnői méhnyakszűrési, illetve vastagbéliszűrési programok) kiterjesztésének támogatása

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

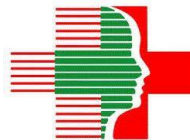

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Pilot jellegű szűrőprogramok kiterjesztése

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

- **TÁMOP** konstrukció,
- EU által társfinanszírozott
- Két fő cél: védőnői méhnyakszűrés országos kiterjesztése és vastagbélszűrési program Csongrád megyében
- Kiemelt projekt, projektgazda: Országos Tisztifőorvosi Hivatal
- Forrás : 1 milliárd Ft
- Időkeret: 2013.07. - 2015.07.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

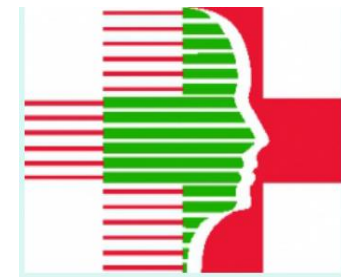

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A projekt megvalósítói

Országos Tisztifőorvosi Hivatal

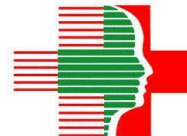
- Projektgazda - együttműködik az egyes szereplőkkel,
- koordináló és szervezési feladatokat lát el,
- projektkörnyezetet biztosítja,
- közbeszerzési eljárásokat bonyolít le,
- a humánerőforrást biztosítja.

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

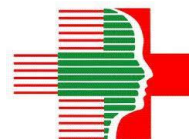
Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TÁMOP 6.1.3.A-13/1-2013-0001

Szakmai alprojektek

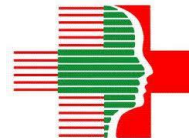
Európai Unió
Európai Szociális
Alap

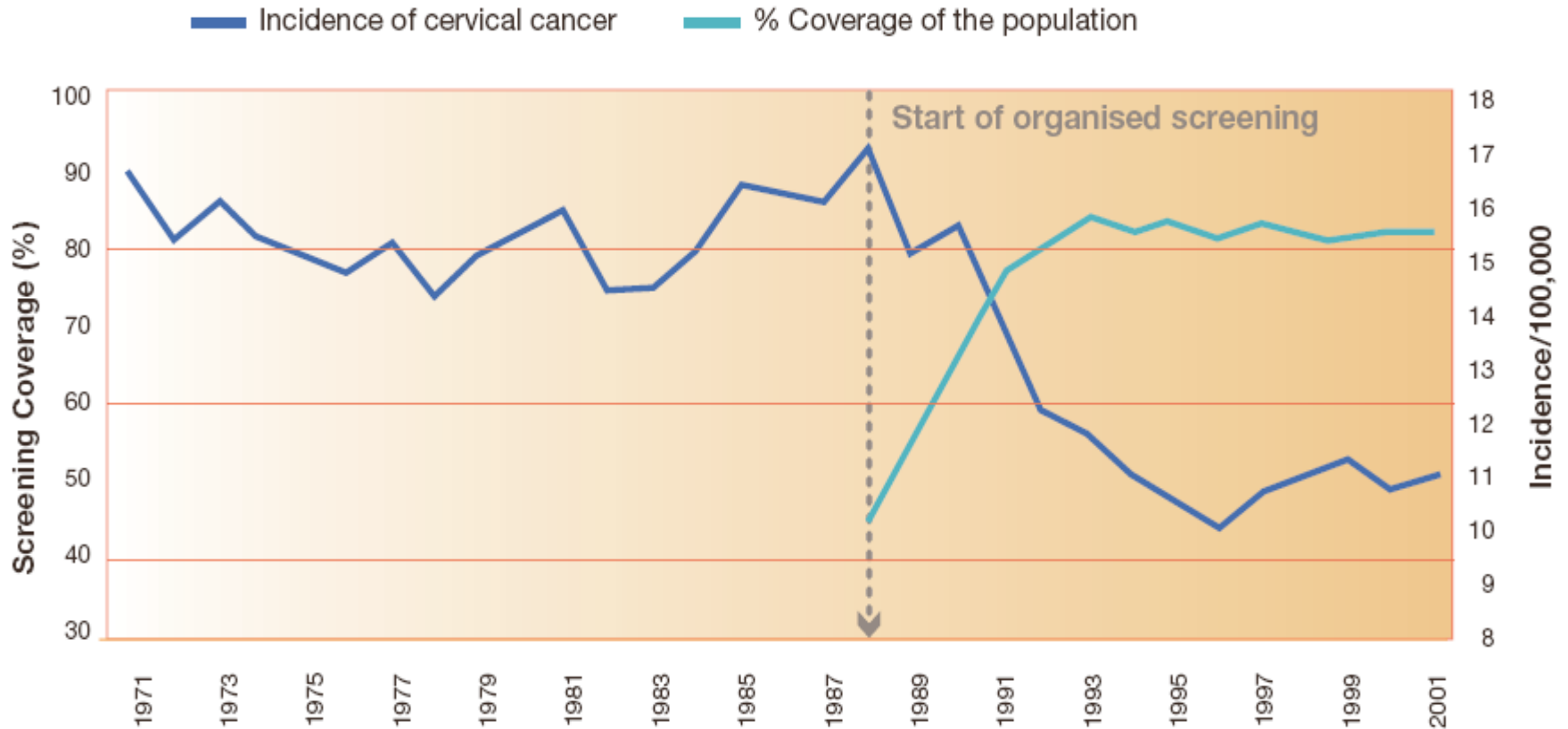
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Méhnyakrák

- Globálisan:
minden 2. percben meghal egy nő (≈ 270.000 / év)
- Európában:
minden 18. percben egy nő hal meg (≈ 30.000 / év)
- *Magyarországon:*
 ≈ 1000 új eset/év
 ≈ 400 nő hal meg méhnyakrák miatt

A szervezett szűrés előnye

Anglia, Wales, Norvégia és Olaszország adatai azonosak, (Quinn, 1999) www.ecca.info

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETTES A JÖVŐBE

Védőnői méhnyakszűrés életre hívásának oka

- Népegészségügyi szűrés

- Meghívásos rendszer
- „25 és 65 év között népegészségügyi céllal egyszeri negatív eredményű szűrővizsgálatot követően háromévenként nőgyógyászati onkológiai méhnyakszűrés, különös figyelemmel a méhnyakelváltozások sejtvizsgálatára (citológia) és kolposzkópos vizsgálatára”. – 51/1997-es NM rendelet

- 2008-as ÁSZ jelentés

- Szűrési rendszer átszervezése- nemzetközi gyakorlathoz való igazítás
- Célja: olcsó, gyors, hatékony
- Eredménye: képzett szak személyzet bevonása a méhnyakszűrésbe

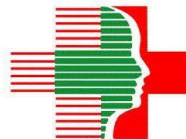
- Nőgyógyászati szűrővizsgálat (9/2012 NEFMI rendelet)

- Bimanuális vizsgálattal egybekötött citológiai kenetvétel, amely nem tartalmazza a kenet mikroszkópos vizsgálatát.

SZÉCHENYI

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

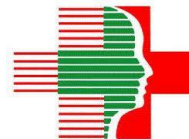
Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Védőnői méhnyakszűrés életre hívásának oka

- 2008 EÜ. Min. Védőnői Méhnyakszűrő Mintaprogram (VMM)
- 2009-2011-ig 285 védőnő szerezte meg a képzettséget. (300 település)
- Eredményeik:
 - Az adott térségben emelkedett az átszűrési arány
 - A kenetvételi jártasságuk azonos volt az SZTK-ban dolgozó szakorvoséval.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

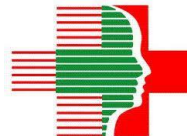
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TÁMOP 6.1.3.A-13/1-2013-0001

- Pilot program sikere miatt- Semmelweis terv országos kiterjesztés (2011)
- **A védőnőkre támaszkodó, kialakított szűrési rendszer nagyobb hatékonysággal éri el a célpopulációt, különösen annak hátrányosabb helyzetű tagjait.**
 - (Európai Tanács- Európai Parlament célkitűzése)

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TÁMOP 6.1.3/A - Szűrőprogramok kiterjesztésének támogatására

2 szakmai alprojekt:

védőnői
méhnyakszűrés

vastagbélvizsgálat
(háziiorvosi körzetekben)

Támogató komponensek:

IT

Kommunikáció, disszemináció

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

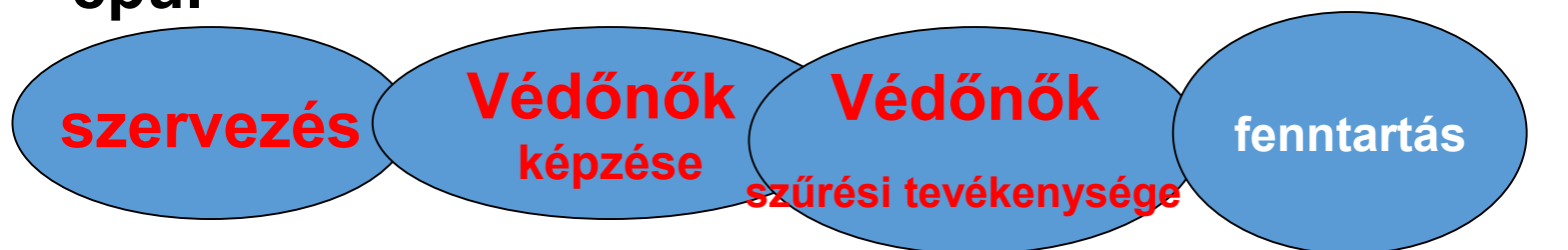

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TÁMOP 6.1.3/A - Védőnői méhnyakszűrési program felépítése

• „Védőnői méhnyakszűrés”

2009 óta zajló Védőnői Méhnyakszűrő Programok eredményeire, tapasztalataira épül

Javaslat jogszabályokba illesztésre,
és
finanszírozásra

Javaslat
a védőnők graduális és
továbbképzési rendszerébe
illesztésre

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Védőnői méhnyakszűrés-szervezés

- **Tankönyv szerkesztés**

- *Fejlesztők felkérése*

- Népegészségügyi
 - Nőgyógyászati
 - Védőnői
 - Kommunikációs
 - Informatikai

- **Gyakorlati képzés**

- *Citolaboratóriumok felkérése*
 - *Veszélyes hulladék elszállításának biztosítása*

SZÉCHENYI

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

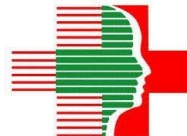
Védőnők képzése

- *Tananyag fejlesztés*
 - Korábbi VMP-s védőnők részére továbbképzés-tankönyv
 - Az új belépők részére tankönyv fejlesztés
 - Képzők képzése
 - 1 napos frontalis elméleti oktatás, 2 napos kommunikációs képzés
- *Gyakorlati képzés*
 - Oktató nőgyógyászok- kommunikációs tankönyv
 - Országos lefedettség **150 intézmény- 278 nőgyógyász**
- *Kommunikációs segédanyagok*
 - szórólap, plakát, kisfilm „ Három nő”

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Védőnői Méhnyakszűrés

- A programra jelentkezett védőnők száma:

2413 fő

- A gyakorlati oktatásra jelentkező védőnők:

1187 fő

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

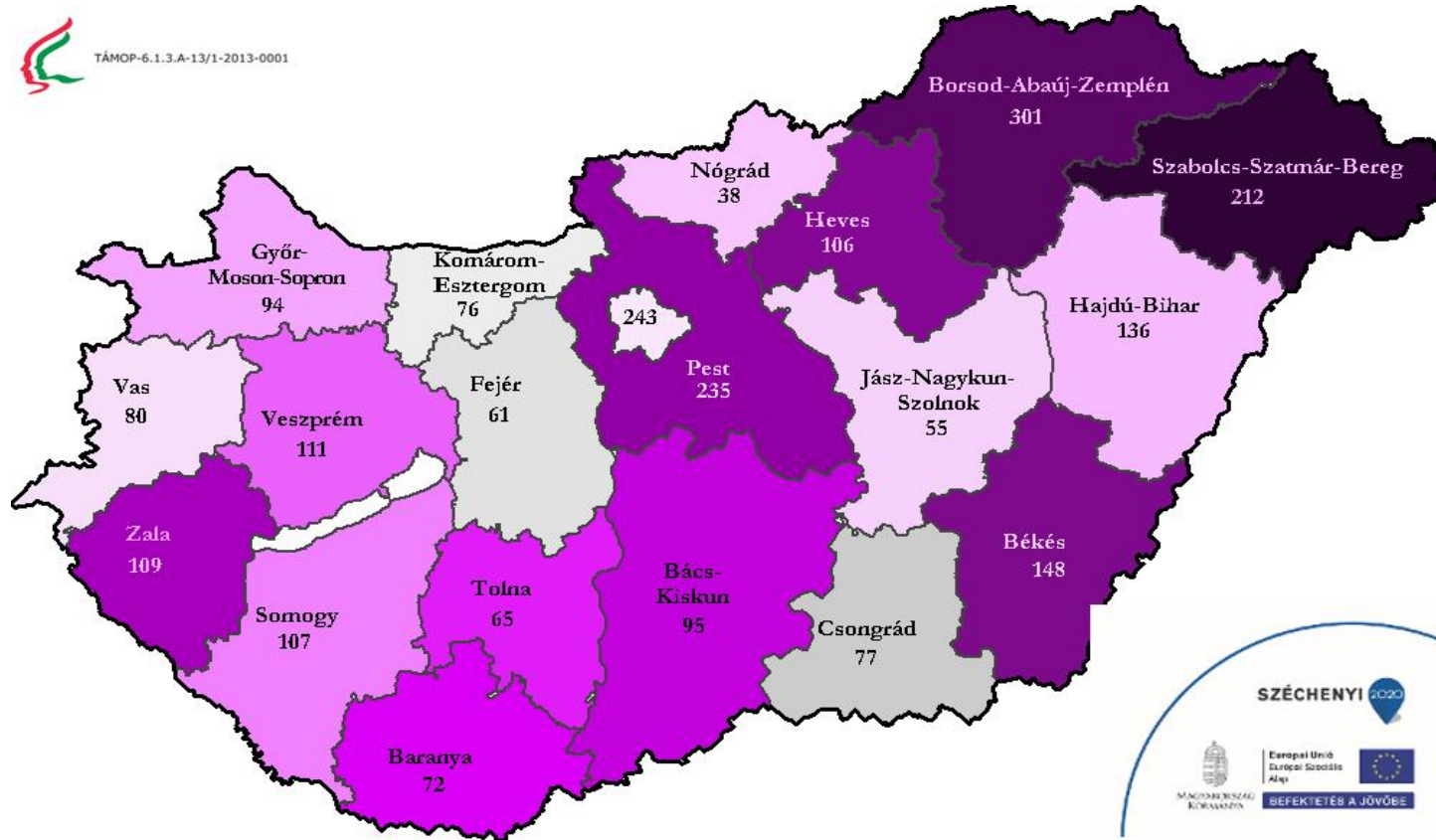

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Országos lefedettség

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

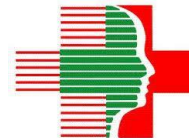

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

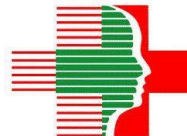
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Orvosi eszközök biztosítása

- **A projekt igény szerint- díjmentesen biztosította**
- **1000** helyszíntre
 - **1300** kenetvételi, **1300** szűrési csomag
 - 515 paraván
 - 436 nőgyógyászati vizsgálószék
 - 414 tanácsadóban paraván + szék

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TÁMOP 6.1.3.A-13/1-2013-0001

Méhnyakszűrés

- Közvetlen célkitűzés
 - Védőnő **önálló méhnyakszűrési** tevékenysége
 - Javít a körzetükben lakó célcsoport tagjai számára a méhnyakszűrés **elérhetőségét és hozzáférhetőségét**-
Szűrés „házhoz megy”
 - Szociális hátrányos helyzetű településeken **emelkedik az átszűrtség**
 - **Komplex egészségnevelés**
- Hosszú távú célkitűzés
 - Méhnyakrák okozta morbiditás, mortalitás csökkenés

Vastagbélvizelés Csongrád megyében

a

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

projekt keretében

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Miért a vastagbél-daganat szűrés?

Súlyos népegészségügyi probléma

- a második leggyakoribb daganat (a tüdőrák és emlőrák mögött)
- 20:1 ember betegszik meg
- magas az incidencia és még ennél is magasabb a mortalitás – késői felfedezés, a túlélés stádiumfüggő
- Magyarországon
 - mintegy **9.000 új megbetegedés évente** (BNO C18-C21)
 - mintegy **5.200 haláleset**
 - férfiaknál: 56/100.000
 - nőknél: 33/100.000

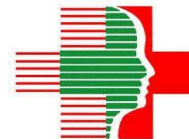
A rosszindulatú daganatos halálozás (1975. és 2011. évek között) hazánkban

Év	Rákhalálozás összesen	Vastagbél/végbéldaganat	
		Férfi	Nő
1975	25 476	1477	1548
1980	27 550	1718	1820
1990	30 871	2146	2090
2000	33 280	2514	2372
2003	33 530	2784	2311
2008	32 111	2563	2190
2010	32 460	2704	2261
2011	32 670	2835	2291

Miért szűrhető betegség a vastagbélrák?

Szűrésre különösen alkalmas, mert:

- van rákmegelőző állapot: adenomatosus/mirigyes polipok
adenoma-carcinoma szekvencia
- polip-eltávolítás = **elsődleges megelőzés!**
- lassan, több év alatt alakul ki
- sokáig tünetmentes
- szakaszosan vérzik - kimutatható
- endoszkóposan látható

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A vastagbélszűrésre rendelkezésre álló módszerek

endoszkópos módszerek:

- ✓ flexibilis szigmoidoszkópia
- ✓ „minőségi” vastagbéltükrözéses vizsgálat

laboratóriumi módszerek:

- ✓ székletbeli rejtett vér kimutatása immunológiai módszer (iFOBT, vagy FIT)

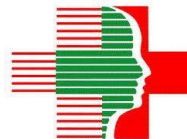
Egyéb:

- ✓ kettős-kontraszt irrigoszkópia
- ✓ virtuális CT-kolonoszkópia
- ✓ kapszula-endoszkópia
- ✓ M2-PK stb.

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Ajánlott szűrőműdszerek alkalmazása

„Egylépcsős” módszer

(csak vastagbéltükrözés)

- 50 év felett 5 évente, de legalább „egy életben egyszer”
- érzékenysége és fajlagossága is jobb, mint a FOBT-nek
- diagnosztikus és egyben terápiás beavatkozás is lehet
- **korlátozott kapacitás**
- **financiálisan komoly megterhelés (személyi és infrastrukturális fejlesztés)**

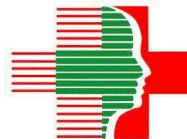
„Kétlépcsős” módszer

- szűrővizsgálatként első lépcsőben FOBT
- nem negatív esetben kell a második lépcső, a vastagbéltükrözés
- WHO, Nemzetközi Rákellenes Unió és az Európa Tanács ajánlása
- **hazai konszenzus**

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az alprojekt rész céljai

- **Elemző tanulmány készítése:** célja, hogy támogassa a döntéshozókat a vastagbéliszűrés országos kiterjesztésének tervezésében.
- **Informatikai fejlesztés:** a szűrési adatáramlás, a jelentések, a szűrésben részt vevő felhasználók támogatása.
- **Kommunikációs tevékenység:** a célcsoport sajátosságait figyelembe véve a szűrés népszerűsítése (járási tájékoztató napok, páciens tájékoztatók).

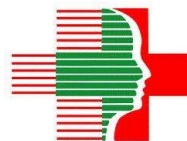
Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az alprojekt hosszú távú céljai

- **Tapasztalatokat gyűjtsünk az országos kiterjesztéshez.**
- Modellezzük a páciens útját az ellátórendszerben.
- Csökkenjen a vastag- és végbéldaganatok mortalitási rátája.
- Növekedjen a céllakosság **részvétele** a szűrővizsgálatokon.
- Növekedjen a **korai stádiumban** lévő esetek felismerése.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az alprojekt közvetlen célkitűzése

A vastagbélszűrés megvalósítása egy közigazgatási egységben a háziiorvosi praxisok szakembereinek a bevonásával.

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Miért a háziiorvosi praxisok?

- Háziiorvosok/asszisztensek szakmai tudása,
- Preventív szemléletet a napi munkában alkalmazzák,
- Ismerik a páciensek betegségeit, szociális hátterét,
- Élvezik betegeik bizalmát.
- **A szűrés így vihető a lehető legközelebb a pácienshez** – ezzel biztosított a szűréshez való hozzáférhetőség.
- Jogszabályi kötelezettség

SZÉCHENYI

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

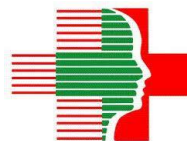
Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Mit várunk el a háziiorvosi praxis szakembereitől

- Onkológiai éberség a napi gyakorlatban.
- Tájékoztassa a pácienseit a szűrés lehetőségéről.
- Támogassa a pácienszt a döntés meghozatalában.
- Adja át a szűrési csomagot a jelentkezőknek.
- Adjon részletes tájékoztatást a szűrési teszt használatáról.
- Vizsgálati eredmények nyomon követése, szükség esetén továbbutalás.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Mit biztosít a projekt a házi orvosoknak

- **Házi orvosi praxisok képzése:** akkreditált tananyaggal, járási helyszíneken (szakma, informatika, kommunikáció).
Ideje: 2014. szeptember – november
visszajelzés: „hasznos, gyakorlatias, naprakész”
- A Csongrád megyei, szűrésbe bevont házi orvosi praxisok ellátási területén, az **50-70 év közötti férfiak és nők vastagbél szűrésének**
- **szervezése** (*meghívólevél*)
- **megvalósítása** (*beteg tájékoztató és mintavevő tartály*)
Ideje: 2014. november - 2015. május

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETETÉS A JÖVŐBE

Vastagbélvizsgálat célcsoportja

- **Szűrendők:** 50-70 éves férfiak és nők
Átlagos vastagbélrák kockázatú, panasz- és tünetmentes egyének
- **Központi meghívás** alapján, a csatlakozó háziorvosok páciensei
- **Tervezett szűrendők száma:** 13000 fő + efelett vállalt szűrés szám az OTH saját keretéből.
- **A szűrés módja:**
 - kétlépcsős megközelítés:
 - immunkémiai **székletvér teszt**
 - + szükség esetén **vastagbéltükrözés**

A vastagbélszűrés gyakorlata

Egyszerű, fájdalommentes, ingyenes

- **Meghívólevéllel** két héten belül háziorvosnál jelentkezni,
- **szűrési csomagot** átvenni,
- két egymást követő székletürítés alkalmával **székletmintát** venni,
- mintát **postára** adni (ingyenes) → **kémiai laboratóriumba**,
- **eredményért kb. 2 hét** múlva személyesen jelentkezni a háziorvosnál!!!

(szükség esetén tisztázó **vastagbél tükrözéses vizsgálat**)

SZÉCHENYI

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

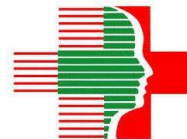
Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Szereplők a lakosság mozgósításában

- Alapellátás: háziorvosi szolgálatok, védőnők
- Rendelőintézetek
- Önkormányzatok
- Szociális szféra szakemberei
- EFI-k
- Civil szervezetek, betegklubok
- Magán egészségügyi intézmények

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A vastagbélvizsgálat jelenleg nem tartozik a szervezett, népegészségügyi szűrések közé

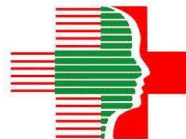
országos kiterjesztés szükséges

- Egészségpolitikai döntés, jogi és finanszírozás szabályozás megalapozása.
- Megfelelő szakmai tapasztalatok összegyűjtése és alkalmazása.
- Képzett szakemberek bevonása.
- A lakosság érzékenyítése a részvétel érdekében.

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

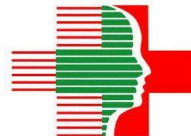
Együttműködő praxisok

Járás	A járási települések száma	A járás összes lakosságának száma	Az együttműködő praxisok száma
Csongrádi járás	4	22 633	7
Hódmezővásárhelyi járás	4	56 902	13
Kisteleki járás	6	18 152	9
Makói járás	15	44 481	12
Mórahalmi járás	10	29 535	11
Szegedi járás	13	206 605	58
Szentesi járás	8	41 058	7
Összesen	60	419 366	117

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Kolonoszkópiát végző laborok

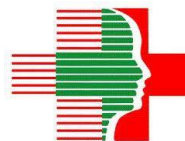
- diagnosztikus és terápiás vizsgálat,
- a szűrésben részt vettek közel 6-8%-a kap nem negatív eredményt, tisztázó kolonoszkópos vizsgálat elvégzése javasolt.
- szükséges a laborok kapacitásának a feltérképezése (humánerőforrás + eszközállomány)

Kolonoszkópiás labort biztosító egészségügyi intézmény	Telephely
Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ	Szeged
Vasútegészségügyi Nonprofit Kft.	Szeged
Kisteleki Térségi Egészségügyi Központ	Kistelek
Dr. Bugyi István Kórház	Szentes
Csongrád Megyei Egészségügyi Ellátó Központ Hódmezővásárhely-Makó	Hódmezővásárhely és Makó

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

Összegzés

A SZŰRÉS ÉLETET MENT, ÉLJEN A LEHETŐSÉGGEL!

AMENNYIBEN HÍVJÁK SZŰRÉSRE, MENJEN EL!

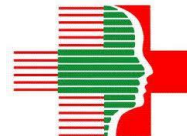
**A SZŰRŐVIZSGÁLAT EGYSZERŰ, FÁJDALOMMENTES
ÉS INGYENES!**

**SZÁMÍTUNK AZ ÖNÖK TÁMOGATÁSÁRA ÉS
RÉSZVÉTELÉRE IS!**

SZÉCHENYI

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE